

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

46,7 ΧΛΜ ΛΕΩΦ. ΑΘΗΝΩΝ ΣΟΥΝΙΟΥ
Τ.Θ. 712, Τ.Κ. 19013 ΑΝΑΒΥΣΣΟΣ

Ανάβυσσος : 27-05-2024

Αρ. Πρωτ.: 20011/3304

Πληροφορίες: Γραμματεία Διευθυντή
Τηλέφωνο: 22910-76466
E-mail: president_secretary@hcmr.gr

Προς: Κα Κατερίνα Μπράβου
Υπουργείο Ανάπτυξης
Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας
Δ/ση Σχεδιασμού και Προγραμματισμού
Έρευνας και Καινοτομίας
Τμήμα Αποτίμησης και Αξιολόγησης
Επιπτώσεων
Τηλ.: 2131300084
Email: k.mpravou@gsrt.gr

Θέμα: «Απόψεις ΕΛΚΕΘΕ επί της αρ.πρωτ.:4853/22-05-2024 Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων με θέμα: «Χωρίς ερευνητικό σκάφος κινδυνεύει να μείνει η Ελλάδα»

Το ωκεανογραφικό σκάφος (Ω/Κ) «ΑΙΓΑΙΟ», που ανήκει στο Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ), ναυπηγήθηκε το 1985. Από τότε μέχρι σήμερα το, μήκους 62 μ., Ω/Κ «ΑΙΓΑΙΟ» είναι το μοναδικό ερευνητικό σκάφος ανοιχτής θάλασσας της χώρας μας.

Το «ΑΙΓΑΙΟ» έχει υλοποιήσει εκατοντάδες πλόες στο Αιγαίο, το Ιόνιο, τη Μεσόγειο, τη Μαύρη και την Ερυθρά Θάλασσα, στο πλαίσιο ελληνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών ερευνητικών έργων και προγραμμάτων, έχει προσελκύσει έσοδα εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ για τη χώρα και έχει λειτουργήσει ως πρεσβευτής της Ελλάδας στις μακρινές θάλασσες και ως εργαλείο διασφάλισης της εθνικής κυριαρχίας στις θάλασσες ελληνικών συμφερόντων. Το σκάφος χρησιμοποιείται ανελλιπώς τα τελευταία χρόνια στην υλοποίηση των οδηγιών της ΕΕ, μέσω των προγραμμάτων ΟΠΥ-Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα και ΟΠΘΣ-Οδηγία Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τα οποία αποτελούν θεμελιώδη προγράμματα διαχρονικής παρακολούθησης και προστασίας της υγείας και ποιότητας των ελληνικών θαλασσών. Η προσφορά στην κοινωνία περιλαμβάνει και τις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης σε πλήθος περιπτώσεων αεροπορικών και ναυτικών ατυχημάτων (π.χ. πτώσεις ελικόπτερου Σινούκ/Αθως, ελικοπτέρων ΕΚΑΒ/Σούνιο και Ικαρία, μαχητικό F-16/Γαύδος, κρουαζιερόπλοιο Sea Diamond/Σαντορίνη και πολλά άλλα). Η ετοιμότητα του Ω/Κ ΑΙΓΑΙΟ και του προσωπικού του ΕΛΚΕΘΕ βοήθησε σε όλες αυτές τις τραγικές περιπτώσεις στον άμεσο εντοπισμό και ενίοτε ανέλκυση τμημάτων ή και του συνόλου των βυθισμένων αντικειμένων σε βάθη ακόμα και μεγαλύτερα των 1000 μέτρων.

Η κατασκευή του νέου σκάφους ερευνών, έχει πλέον καταστήσει επισφαλή τη χρήση του, δυσχεραίνοντας την εκκλήρωση της απόστολής του. Προκύπτουν έτσι κίνδυνοι καταλογισμών και επιστροφής κονδυλίων, αλλά και μειωτικές, για την αξιοπιστία του Κέντρου και της χώρας εντυπώσεις. Επίσης, το σημαντικό είναι ότι η κατάσταση αυτή του σκάφους εγκυμονεί κινδύνους για το προσωπικό που επιβαίνει σε αυτό.

Τούτων δοθέντων, το ΕΛΚΕΘΕ προσπάθησε να προωθήσει τη ναυπήγηση νέου ερευνητικού σκάφους για την αντικατάσταση του πεπαλαιωμένου «ΑΙΓΑΙΟΥ». Στο πλαίσιο της προσπάθειας αυτής, καθώς και στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των εθνικών συμφερόντων, το Κέντρο υπέβαλε το 2018 πρόταση στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για τη χρηματοδότηση ενός νέου, σύγχρονου, ερευνητικού σκάφους με προϋπολογισμό 55 Μ€. Η πρόταση εγκρίθηκε τον Απρίλιο 2019 από την ΕΤΕπ, με χρηματοδότηση του 75% του προϋπολογισμού (41 Μ€), μέσω δανείου, και με εθνική συνεισφορά στο έργο 25 % (14 Μ€). Το νέο σκάφος θα είχε προβλεπόμενο μήκος 70 μ., πλάτος 15 μ., τέσσερα καταστρώματα, πλήρωμα 18-20 ατόμων, σύγχρονα εργαστήρια και ερευνητικό εξοπλισμό και δυνατότητα φιλοξενίας τριάντα τουλάχιστον ερευνητών.

Η σχετική σύμβαση μεταξύ της ΕΤΕπ και του Ελληνικού Κράτους υπογράφηκε τον Ιούλιο 2020 από τον τότε Υπουργό Οικονομικών, Χρ. Σταϊκούρα, και τον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, αρμόδιο για θέματα έρευνας, Χρ. Δήμα. Η ΕΤΕπ διέθεσε άμεσα προκαταβολή 8 Μ€, η οποία υπάρχει ακόμα κατατεθειμένη στην Τράπεζα της Ελλάδος. Μέχρι σήμερα, όμως, και παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες του ΕΛΚΕΘΕ δεν έχει γίνει δυνατόν να διασφαλιστεί η εθνική χρηματοδότηση, π.χ. μέσω της ένταξής της σε κάποιο εθνικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα, προκειμένου να αρχίσει η ναυπήγηση του σκάφους. Η προσπάθεια να ενταχθεί η εθνική συμμετοχή στο Ταμείο Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) εγκαταλείφθηκε, διότι το 5ετές χρονοδιάγραμμα κατασκευής του νέου σκάφους δεν ήταν συμβατό με τα ορόσημα του χρηματοδοτικού σχήματος (το ΤΑΑ λήγει στις 31/12/2025).

Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους το ΕΛΚΕΘΕ κατέβαλε σύντονες προσπάθειες για να περιληφθεί η ναυπήγηση του νέου σκάφους στις δεσμεύσεις της χώρας, στο πλαίσιο της διεξαγωγής στην Αθήνα της 9^{ης} διεθνούς διάσκεψης «Our Ocean Conference». Η προσπάθεια αυτή δεν ευοδώθηκε, καθώς το έργο δεν περιελήφθη τελικά στις 21 δεσμεύσεις που ανέλαβε η χώρα μας για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Σε πρόσφατη (01-04-2024) συνάντηση του Διευθυντή του ΕΛΚΕΘΕ, Α. Μαγουλά, και της Αν. Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών, Μ. Στεφανάκη, με τον Υπουργό Ανάπτυξης, Κ. Σκρέκα, και τον Υφυπουργό Ανάπτυξης, αρμόδιο για θέματα έρευνας, Μ. Σενετάκη, αμφότεροι εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους για την επίλυση του προβλήματος.

Θα πρέπει, τέλος, να σημειωθεί ότι στο διάστημα που μεσολάβησε από την έγκριση τα έργου, το 2019 μέχρι σήμερα, υπολογίζεται ότι το κόστος κατασκευής του νέου ερευνητικού σκάφους έχει αυξηθεί κατά τουλάχιστον 35%, σε σχέση με τον αρχικό προϋπολογισμό των 55,18 εκατομ. ευρώ.

Ο Διευθυντής ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. και Πρόεδρος του Δ.Σ.

Αντώνιος Ν. Μαγουλάς